KULUTTAJALIITTO
KONSUMENTFÖRBUNDET

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle
StV@eduskunta.fi
Asia: HE 174/2024 vp

KIRJALLINEN LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE LAIKSI SAIRAUSVAKUUTUSLAIN 3 LUVUN 3 §:N MUUTTAMISESTA

Kuluttajaliitto ry (jälj. ”Kuluttajaliitto”) kiittää mahdollisuudesta antaa eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle kirjallinen lausunto otsikkoasiasta. Kuluttajaliitto esittää kohteliaimmin seuraavat huomiot:

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sairausvakuutuslakia. Sairausvakuutuksen yksityisen hoidon ja tutkimuksen korvauksiin lisättäisiin oikeus korvaukseen hedelmöityshoidoista. Korvausoikeus olisi sairausperusteinen. Esityksen tavoitteena on lisätä hedelmöityshoitoja tarvitsevien mahdollisuuksia hakeutua hoitoihin yksityiselle sektorille ja edistää syntyvyyttä.

Kuluttajaliitto kannattaa esitystä hedelmöityshoitojen Kela-korvausten palauttamisesta. Esitys parantaa ihmisten mahdollisuuksia edistää perheellistymishaaveitaan. Lapsettomuushoitojen alkamisen odottaminen voi olla psyykkisesti kuormittava tilanne lapsesta haaveileville, ja on erinomaista, että esityksellä parannetaan ihmisten mahdollisuuksia saada tarvitsemiaan palveluita. Lapsettomuushoitoihin sisältyy myös itsessään paljon odottamista, ja palvelunkäyttäjät voivat hakeutua yksityisen sektorin palveluihin siitä syystä, että siellä hoitoprosessia on usein mahdollista sujuvoittaa.

Yhteiskunnassa on keskusteltu viime vuosina paljon lasten määrän vähenemisestä ja onkin selvää, että hedelmöityshoitojen Kela-korvausten palauttaminen on lapsimyönteinen teko yhteiskunnalta. Toisaalta tulee kuitenkin muistaa, että kaikilla ihmisillä ei ole Kela-korvaustenkaan avulla taloudellista mahdollisuutta hakeutua hedelmöityshoitoihin yksityiselle sektorille. Heidän näkökulmastaan tärkeää on sekä julkisen perusterveydenhuollon että erikoisterveydenhuollon palveluiden riittävä resursointi, jotta ihmiset saavat ensin sujuvasti lähetteen terveysasemalta lapsettomuushoitoihin ja pääsevät sen jälkeen nopeasti erikoissairaanhoidon palveluiden piiriin. **Julkisen terveydenhuollon toimivuus on keskeinen asia niille perheellistymisestä haaveileville henkilöille, joilla ei ole taloudellisia mahdollisuuksia hakeutua hoitoon yksityiselle sektorille.**

Lopuksi Kuluttajaliitto haluaa todeta, että sairausperusteinen Kela-korvattavuus ei paranna sateenkaariparien sekä itsellisten äitien mahdollisuuksia hakeutua hedelmöityshoitoihin yksityiselle sektorille. Hallituksen esityksessä todetaan, että sairaanhoidon korvausten myöntäminen myös muusta syystä kuin sairauden perusteella on periaatteellinen, koko sairaanhoidon korvausjärjestelmää koskeva kysymys ja edellyttää laaja-alaisempaa valmistelua kuin mitä tämän esityksen valmistelun yhteydessä on ollut mahdollista tehdä. **Kuluttajaliitto toivoo, että kaikkien palvelunkäyttäjäryhmien mahdollisuuksia saada tarvitsemiaan lapsiperheellistymistä tukevia palveluita edistettäisiin taloudellisesti ja tähän yritettäisiin löytää toimivia keinoja.**

Helsingissä 25.11.2024

Kuluttajaliitto ry
Julia Lumijärvi, juristi. OTM, HLL